

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18P/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720205055
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6720205055.4

Uznesenie

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú M. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D., D. XXXX/XX, t. času v ústavnej starostlivosti Strediska Evanjelickej DIAKONIE Banská Bystrica - F. F., S. XX, XXX XX A. A., zastúpená kolíznym opatrovníkom Mesto Zvolen, dieťa rodičov - matka: R. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D., D. XXXX/XX, C.. Č. A. D., T.. Q. X, občan SR, otec: V. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D., K. X, C.. Č. A. D., T.. Q. X, občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu ÚPSVaR Zvolen na vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I/ Konanie o návrhu navrhovateľa na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej M. S.Á., nar. XX. XX. XXXX sa z a s t a v u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. ÚPSVaR Zvolen podal na tunajšom súde dňa 19. 11. 2020 návrh, v ktorom žiadal, aby súd vyslovil, že maloletá je osvojiteľná. V dôvodoch svojho návrhu uviedol, že maloletá sa narodila dňa XX. XX. XXXX v NsP Zvolen, pričom matka pri narodení dieťaťa uviedla falošné generálie ku svojej osobe, neskôr príslušníci PZ identifikovali správne generálie matky dieťaťa. V čase narodenia dieťaťa matka neprejavila záujem dieťa prevziať do osobnej starostlivosti a po pôrode odišla z nemocnice. V čase pôrodu nebola matka plnoletá a dňa 02. 03. 2015 na príslušnom úrade dobrovoľne podpísala vyhlásenie - privolenie na osvojenie maloletého dieťaťa za prítomnosti svojej matky, ktorá bola jej zákonnou zástupkyňou. Neodkladným opatrením Okresného súdu Zvolen bola maloletá umiestnená do starostlivosti Strediska evanjelickej diakonie Banská Bystrica, Domov detí a následne rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26. 05. 2015 bola u maloletej nariadená ústavná starostlivosť. Po umiestnení dieťaťa do ústavnej starostlivosti matka dieťa nekontaktovala, neinformovala sa o dcéru, ani nikto z príbuzných nežiadal o informácie o maloletej, ani ju nenavštívil. Na Okresný súd Zvolen bol dňa 24. 04. 2015 podaný návrh na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti, po podaní návrhu sa brat matky, aj stará matka dieťaťa začali o maloletú zaujímať a vyjadrili sa, že majú záujem o zverenie maloletej do NOS, len si musia upraviť bytovú situáciu. Pri osobnom pohovore aj matka prejavila záujem nadviazať osobný kontakt s maloleťou. Po zohľadnení zmeny pomerov úrad vzal návrh v celom rozsahu späť. V roku 2018 došlo k dobrovoľnému uznaniu otcovstva k maloletej a rozsudkom OS Zvolen zo dňa 07. 05. 2019 bola určená vyživovacia povinnosť otcovi k maloletej po 50,-- € mesačne od právoplatnosti rozhodnutia. Ani jeden z rodičov si vyživovaciu povinnosť na maloletú neplní. Matka s otcom žijú v prenajatom byte a starajú sa o spoločnú dcéru R., nar. XX. XX. XXXX. Matka bola nezamestnaná a od 12. 02. 2018 bola na dlhodobej PN. Rodina poberá dávku v hmotnej núdzi 121,90 € a prídavok na dieťa 24,95 € mesačne. Otec pracuje na dohodu o pracovnej činnosti ako triedič odpadu s mesačným príjmom cca 600,-- €. Rodina žije v prenajatom 2-izbovom byte, ktorý je primerane zariadený a udržiavaný v čistote a poriadku. Za prenájom platia cca 300,-- € mesačne. Od umiestnenia maloletej do ústavnej starostlivosti boli rodičia pravidelne motivovaní, aby udržiavali s dcérou kontakt a to osobný aj telefonický, boli im vytvárané podmienky zo strany domova detí. Stanovené dohody o kontaktovaní sa s maloleťou alebo osobné návštevy takmer nikdy rodičia nedodržiali a o maloleté dieťa ani v súčasnosti nejavia záujem. Niekoľko

krát im na prípadovej konferencii bola ponúknutá zo strany Mesta Zvolen možnosť osobnej asistencie pri podaní žiadosti o pridelenie nájomného bytu nižšieho štandardu, na ktorú rodičia nereagovali. Ani jeden z rodičov nepožiadaval o príspevok na dopravu do Centra pre deti a rodiny (v zmysle Zákona č. 305/2005 Z. z.). Rodičia sa prostredníctvom navrhovateľa, ani prostredníctvom príslušného odboru Mesta Zvolen o maloletú nezaujímali telefonicky ani slovne. Maloleté dieťa je od 06. 03. 2015 umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine patriacej pod príslušné ústavné zariadenie. Jej zdravotný stav je dobrý, neprekonalala žiadne vážnejšie ochorenia, absolvuje preventívne prehliadky aj očkovania. Prijíma všetku stravu primeranú veku. V školskom roku 2020/2021 navštevuje MŠ predškolský ročník. Do kolektívu detí sa začlenila, autoritu pedagógov rešpektuje. Z dôvodu výskytu vírusového ochorenia COVID19 prebieha vyučovanie dištančne. Maloletá je usmievavá, hravá, veselá, priateľská, komunikatívna, častejšie je potrebné opakovať inštrukcie a požiadavky. Svoju vôľu niekedy presadzuje aj plačom a krikom, v neznámom prostredí jej trvá, kým sa osmelí. Je pohyblivá, rada tancuje, skladá rôzne skladačky, hráva sa s hudobnými nástrojmi, bábikami, rada kreslí, pozerá rozprávky, skáče na trampolíne. Počas letných prázdnin sa rada chodila kúpať na jazerá, bola sa vozit' na koňoch, nebála sa. Zdokonaľuje sa aj v oblasti jemnej a hrubej motoriky, vie sa samostatne najesť, napiť z pohára, samostatne sa oblieka, uloží si oblečenie, rozlišuje farby, rada si precvičuje písmená, číslice, vie napísať svoje meno. Slovnú zásobu má primeranú svojmu veku, ovláda aj niekoľko slov po anglicky. V oblasti rečového vývinu napreduje. Má hygienické aj samoobslužné návyky primerané jej veku. Profesionálny náhradný rodič maloletú zapája do veku primeraných domácich prác a prác v záhrade, maloletá rada pomáha. Čo sa týka kontaktu rodičov, dňa 05. 05. 2020 otec telefonicky kontaktoval domov a informoval sa o možnosti osobného stretnutia, bol však informovaný o dočasnom zákaze návštev z dôvodu vírusu ochorenia COVID19. Dňa 09. 04. 2020 sa rodičia informovali o maloletej u profesionálneho náhradného rodiča prostredníctvom sociálnej siete a boli im zaslané fotografie maloletej ako aj navrhnutá možnosť hovoru, odvtedy však profesionálneho náhradného rodiča nekontaktovali. Posledné osobné stretnutie maloletej s biologickou rodinou bolo 03. 03. 2020 v kancelárii domova detí. Navrhovateľ konštatoval, že rodičom v prejavení skutočného záujmu o dieťa nebráni žiadna závažná prekážka, nevykladajú primerané úsilie na nadviazanie užšieho osobného kontaktu s maloletou, čo je nevyhnutné pre návrat maloletého dieťaťa do biologickej rodiny. O maloletú neprejavuje skutočný záujem nikto z blízkej ani širšej rodiny, preto navrhovateľ žiadal svojmu návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci stav veci.

3. Na pojednávaní navrhovateľ zotrval na podanom návrhu, mal zato, že rodičia maloletej neprejavujú skutočný záujem o dieťa, pričom tomu nebráni žiadna závažná prekážka. Od 03. 03. 2020 dieťa osobne nenavštívili, neudržiavajú s ním telefonický kontakt, nespupracujú s ústavným zariadením, ani s tunajším úradom, preto sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojitelnosti dieťaťa.

4. Kolízny opatrovník sa stotožnil s podaným návrhom, poukázal na to, že v priebehu piatich rokov bolo v možnostiach rodičov podstatne viac preukázať, že poskytnú riadne a láskyplné prostredie pre dieťa. Rodičia nevyužili podporu a pomoc zo strany úradu práce, ani ponúkané možnosti a teda nepresvedčili, že po piatich rokoch je ich rodičovský prístup k maloletej iný. Mal zato, že za danej situácie sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojitelnosti dieťaťa.

5. Prokurátor podaný návrh považoval za dôvodný. Poukázal na postoj rodičov, ktorý bol už od narodenia dieťaťa zarážajúci, matka po pôrode dieťa opustila, otec k nemu uznal otcovstvo po 3 rokoch. Vyživovaciu povinnosť si rodičia k maloletej neplnia. Občasné telefonické informácie o dieťa a minimálny kontakt s maloletou neznamená skutočný záujem o dieťa. Pokiaľ po podaní prejednávajúceho návrhu rodičia deklarujú záujem do budúca zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú, svojim doterajším konaním nepreukázali, že je to ich skutočný záujem. Maloletá rodičov nepozná, nie je medzi nimi vytvorené rodičovské puto. Dieťa má právo na zabezpečenie riadnej starostlivosti po stránke citovej aj materiálnej a rodičia všetky tieto náležitosti nespĺňajú. V prípade, že rodičia do budúca prejavia skutočný záujem o starostlivosť o dieťa, je možné využiť inštitút zrušenia rozhodnutia súdu o osvojitelnosti. Za súčasného stavu sú však splnené podmienky pre vyhovieť podanému návrhu.

6. Matka na pojednávaní vypovedala, že v čase narodenia maloletej M. už mala v starostlivosti jedno dieťa - maloletú R.. V tom čase bývala u svojej matky. Po jednom alebo dvoch rokoch začali spoločne žiť s otcom, aj so spoločnou dcérou R.. Išli bývať do podnájmu, manželstvo doposiaľ neuzavreli. V tom

čase si maloletú M. nezobrali do starostlivosti, lebo k nej nemali vytvorený žiaden vzťah, v podstate to nechali tak. Sem-tam ju boli pozrieť, spočiatku ich dcéra ani nechcela, bila ich, ale neskôr, keď zobrali aj jej sestru, sa ich prestala báť. Boli ju navštíviť spolu a pár krát boli aj staré matky z oboch strán. Je pravdou, že zástupcovia príslušného úradu chodili k nim na šetrenia a spytovali sa ako ďalej mienia postupovať. Matka uvádzala, že by sa o dieťa chcela postarať a aj sľubovala, čo však nie vždy splnila. Na podnet úradu boli dcéru pozrieť a potom to zas zanedbali. Keď sa maloletá narodila, v tom čase sa rozhodla, že dá súhlas s adopciou, nebola k tomu nútená, bolo to jej výslovné rozhodnutie, pretože v tom čase bola v takom psychickom rozpoležení. T. času od konca roku 2020 už nie je PN. PN bola od roku 2018, mala problémy s rukou. Keď bola malá, podstúpila operáciu a toho času sa jej obnovili bolesti a brala bežné lieky od bolesti, inak žiadnu odbornú ambulanciu nenavštevovala. Dcéra R. od septembra 2020 začala chodiť do 1. triedy ZŠ, dcéra má zdravotné problémy, je astmatička, žiadne výchovné problémy s ňou nemajú. Deti sa učia dištančne, preto je s ňou matka doma. V prípade, že deti nastúpia do školy, matka plánuje nastúpiť do zamestnania v Bartošovej Lehôtky pri Žiari nad Hronom do výroby bagiet, kde aj predtým pracovala a vie, že tam stále potrebujú ľudí. Toho času je nezamestnaná, avšak nie je evidovaná na úrade práce, nakoľko nedoniesla potrebné podklady. Poberá dávky v hmotnej núdzi spolu s prídavkami na dieťa cca 120,-- € mesačne a jej partner zarobí na dohodu okolo 500,-- € mesačne. Z toho uhrádzajú výdavky na bývanie 250,-- € nájom, 70,-- € elektrina, platia si mobilné telefóny a internet 40,-- € mesačne, a bežné výdavky, ako aj výdavky v súvislosti s návštevou školy dcéry. Je pravdou, že výživné na maloletú Valentínu neplatia, t. času však matka kontaktovala úrad a keď nastúpi do zamestnania, začne posilať splátky.

7. Otec na pojednávaní uviedol, že spočiatku to mali ťažké, keďže bývali oddelene. On vtedy býval u svojich rodičov. Vedel aj o ďalšom tehotenstve svojej partnerky, avšak vtedy nemali prostriedky na starostlivosť o dieťa, a tak sa dohodli, že dcéra bude dočasne v domove. On vtedy dochádzal pozeráť matku a prvú dcéru. Vedel tiež o tom, že matka súhlasila s adopciou druhej dcéry. On s tým v podstate tiež súhlasil, keďže nemali vlastné bývanie, ani podmienky na starostlivosť o ňu. Spočiatku nepodpísal otcovstvo, pretože to nebolo potrebné. Až keď dcéra začala chodiť do škôlky, boli oslovení ústavom a tak šiel otcovstvo podpísať a nasledovalo konanie o určenie výživného. S určenou výškou výživného súhlasil, v tom čase pracoval na dohodu, mal aj ďalšiu prácu. Táto sa však neskôr zrušila, mali výdavky v súvislosti s nájmom, na cestovanie do práce, takže na výživné mu nevychádzalo. Doteraz žiadnu čiastku na výživnom neuhradil. Keď začali s matkou spolu žiť, volávali do ústavu dcéru a pár krát ju boli navštíviť. Keďže druhá dcéra mala zdravotné problémy, chodila po nemocniciach, bol v tom problém. Niekedy bola aj 2-3 mesiace spolu s matkou v nemocnici a v tom čase on chodil do práce a nemal čas, aby chodil za dcérou do ústavu. Od posledného pol roka sa zdravotný stav dcéry zlepšil, navštevuje alergológiu, berie lieky. Otec je zamestnaný na dohodu ako triedič obalov vo firme Enwaste Žiar nad Hronom, kde má príjem cca 140,-- € mesačne. Robí tam do 12.00 hod. a potom má brigádu, chodí nakladať kamióny, kde si privyrobit cca 350,-- € mesačne, niekedy viac, niekedy menej. Je pravdou, že vo vzťahu k nemu prebiehajú viaceré exekúcie, preto uvažuje o vyhlásení bankrotu, dlhy má z nesplatených mobilov cca do výšky 2.000,-- €, aj to je dôvod, ktorý mu bráni riadne sa zamestnať.

8. K okolnostiam ďalšej starostlivosti o maloletú rodičia uviedli, že by chceli začať dcéru častejšie navštevovať. Otec uviedol, že v minulosti to neriešil, ale bol mladší a bral to inak, teraz sa mieni viac snažiť. Okrem toho riešili zdravotný stav druhej dcéry a v poslednom roku, ak aj chceli dcéru v ústave navštíviť, v súvislosti s COVIDOM to možné nebolo. Okrem toho robieval v dvoch prácach, takže počas týždňa na to čas nebol a cez víkendy navštevovať dcéru nemohli. K tomu na doplnenie navrhovateľ potvrdil, že sa jedná o ústav, kde je možný kontakt s dieťaťom len počas týždňa, cez víkendy ústav takéto kontakty nerealizuje. Otec však neuviedol, prečo dcéru nekontaktoval počas dovolení alebo voľna.

9. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13P/23/2013 zo dňa 14. 11. 2013 boli vtedy maloletej matke priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k starostlivosti o maloletú R., nar. XX. XX. XXXX. Súd tak rozhodol z dôvodu, že v čase narodenia maloletej R.M. bola jej matka rovnako maloletá, žila u svojej matky, avšak zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú R.Í.. Otcovstvo k maloletej bolo dobrovoľne uznané.

10. Uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17PPOm/1/2015 zo dňa 05. 03. 2015, právoplatné 28. 03. 2015 bola maloletá M. umiestnená predbežným opatrením do starostlivosti Strediska evanjelickej diakonie Banská Bystrica - Domov detí bezodkladne. Súd tak rozhodol na návrh navrhovateľa ÚPSVaR Zvolen. Dôvodom podania návrhu bola skutočnosť, že matka maloletej bola sama maloletá a po narodení

dieťaťa odmietla toto prevziať z pôrodnice do osobnej starostlivosti, uviedla, že by sa nedokázala postarať o ďalšie dieťa, nakoľko má v starostlivosti už jedno dieťa. Nemá pripravené pre dieťa veci potrebné pre novorodenca a po dôkladnom zvážení podpísala vyhlásenie - prívolenie na osvojenie maloletej za prítomnosti svojej matky - zákonnej zástupkyne. Otec v rodnom liste uvedený nebol. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14P/8/2015 zo dňa 26. 05. 2015, právoplatný 22. 07. 2015 súd u maloletej nariadil ústavnú starostlivosť v Stredisku evanjelickej diakonie Banská Bystrica - Domov detí a matku zaviazal povinnosťou platiť na výživu maloletej minimálne výživné. Zo spisu v prejednávanej veci bolo zistené, že v tom čase matka maloletej zabezpečovala osobnú starostlivosť o svoje prvé dieťa, žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Bola na rodičovskej dovolenke s prvým dieťaťom a poberala rodičovský príspevok a rodinné prídavky na prvú dcéru. Uviedla, že nie je schopná postarať sa o dve deti, rovnako ani jej matka, z dôvodu choroby. Súhlasila s ústavnou starostlivosťou u maloletej M., kým si nenájde vlastné bývanie. Biologického otca maloletej M. matka neoznačila, otcovstvo k maloletej určené nebolo. Kolízny opatrovník poukázal na to, že od umiestnenia maloletej do ústavného zariadenia sa matka, stará matka, ani nikto z príbuzných o maloletú nezaujíma, nenavštevuje ju a preto nie je iná možnosť ako nariadiť ústavnú starostlivosť u maloletej. V konaní pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 12P/9/2015 podal ÚPSVaR Zvolen dňa 24. 04. 2015 návrh na vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti u maloletej M.. Pri šetrení rodinných pomerov z 20. 08. 2015 bolo zistené, že maloletá je od 03. 03. 2015 zaradená do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať NRS. Na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen od 05. 03. 2015 je umiestnená do Domova detí v Banskej Bystrici, rozsudkom Okresného súdu Zvolen bola u maloletej nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa v tomto domove aj vykonávala. O maloletú nikto z príbuzných neprejavil záujem. Maloletá bola umiestnená do profesionálnej rodiny, umiestnenie zvládla bez ťažkostí, rýchlo sa v rodine adaptovala. Vyvíjala sa primerane svojmu veku, absolvovala povinné očkovania, zdravotný stav je primeraný veku. Dňa 02. 06. 2015 do kancelárie domova detí sa dostavil brat matky a chcel maloletú vidieť s tým, že jeho sestra tehotenstvo tajila, o pôrode sa dozvedel neskôr. Následne dňa 03. 06. 2015 sa uskutočnilo osobné stretnutie maloletej s pánom S. a starou matkou pani S.. Rodine bolo oznámené, že o maloletú prejavili záujem žiadatelia o osvojenie a prebehli interakcie. S. sa vyjadrili, že oni majú záujem o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak si musia upraviť bytové podmienky. Dňa 12. 06. 2015 opäť telefonoval pán S. do domova detí a informoval sa o maloletú M., 16. 06. 2015 sa uskutočnilo ďalšie stretnutie maloletej so strýkom a starou matkou. Títo sa opätovne vyjadrili, že majú záujem o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe toho úrad požiadal o pozastavenie sprostredkovania NRS formou osvojenia z dôvodu, že sa o maloletú začali zaujímať členovia biologickej rodiny, dňa 02. 07. 2015 bolo sprostredkovanie NRS pozastavené. Pri šetrení pomerov v domácnosti matky dňa 07. 08. 2015 matka prejavila záujem naviazať osobný kontakt s maloletou, uviedla, že jej správanie po pôrode maloletej bolo skratové, skrat v jej správaní spôsobil strach z utajovaného tehotenstva a následne aj pôrodu pred rodinou a okolím. Za dcérou je jej ľúto, chcela by ju vidieť, má záujem začať zakupovať potreby pre maloletú a kontaktovať príslušný domov detí. Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že dňa 14. 09. 2015 sa matka telefonicky informovala o maloletú a o možnostiach návštevy dieťaťa v zariadení. Z uvedených dôvodov navrhovateľ vzal návrh späť a súd konanie uznesením zo dňa 18. 09. 2015 zastavil. V konaní pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 8P/4/2019 podal ÚPSVaR Zvolen návrh na určenie výživného pre maloletú M. otcovi vo výške 50,-- € mesačne. Rozsudkom zo dňa 07. 05. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. 07. 2019 bola otcovi maloletej určená povinnosť platiť na jej výživu po 50,-- € mesačne od právoplatnosti rozsudku na účet príslušného domova detí. V dôvodoch návrhu navrhovateľ uviedol, že maloletá je umiestnená v domove detí, v čase nariadenia ústavnej starostlivosti otcovstvo k nej určené nebolo. Matka s otcom dodatočne súhlasným vyhlásením potvrdili otcovstvo k maloletej M. na Matričnom úrade vo Zvolene a otec bol zapísaný do rodného listu maloletej. Zo šetrenia rodinných pomerov zo dňa 10. 04. 2019 bolo zistené, že rodičia maloletej v tom čase žili v spoločnej domácnosti a starali sa o spoločnú dcéru R., neboli manželia. Otec bol zamestnaný na dohodu vo firme Enwaste, s. r. o. ako triedič odpadu a jeho mesačný príjem bol cca 600,-- €. Matka bola nezamestnaná, bola na PN, poberala dávky v hmotnej núdzi. Matka bola doma s maloletou R., ktorá nenavštevovala žiadne predškolské zariadenie. Otec nemal záujem o trvalý pracovný pomer, nakoľko sú voči nemu vedené exekúcie, snažil sa vybavovať osobný bankrot. Rodina žila v 2-izbovom prenajatom byte, za prenájom platili 250,-- € mesačne, energie 50,-- € mesačne, internet 10,-- € mesačne. V tom čase bola maloletá umiestnená v domove detí na základe rozhodnutia súdu a biologická rodina sa o ňu zaujímal len sporadicky. Domov detí kontaktoval rodičov v dňoch 29. 05., 18. 06. a 16. 07. 2018 v súvislosti s potrebou súčinnosti rodičov pre nástup maloletej do MŠ. V rámci toho sa otec informoval o maloletej, avšak o možnosti osobného kontaktu s maloletou sa neinformoval. Rodičia spätne domov detí nekontaktovali. Dňa 07. 10. 2018 sa prostredníctvom sociálnej siete zaujímal

o maloletú brat matky pán S.. Posledné osobné stretnutie maloletej s biologickou rodinou bolo 20. 02. 2018 za prítomnosti rodičov aj sestry maloletej M. a sestry otca. Spočiatku sa maloletá hanbila, neskôr sa osmelila, správala sa spontánne, s rodičmi komunikovala. Neskôr naplánované stretnutia sa neuskutočnili, stretnutie dňa 05. 03. 2018 zrušila matka z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dcéry R., stretnutie dňa 20. 04. 2018 rodičia sa nedostavili, ani nič neoznámili. Rovnako a rodičia, ani iní príbuzní nezúčastňovali na konaných prípadových konferenciách. V priebehu roku 2018 preto dňa 02. 10. 2018 bola zaslaná žiadosť o opätovné sprostredkovanie NRS dieťaťa.

11. Podľa správy Domova detí zo 04. 11. 2020 je maloletá v domove detí umiestnená od 06. 03. 2015 na základe rozhodnutia súdu. Jej zdravotný stav je dobrý. V školskom roku 2020/2021 navštevuje MŠ - predškolský ročník. Jej vývoj je primeraný veku. Osobné stretnutie maloletej M. s biologickou rodinou sa uskutočnilo naposledy dňa 03. 03. 2020 v kancelárii domova detí, dňa 09. 04. 2020 sa rodičia informovali u profesionálneho náhradného rodiča o maloletej prostredníctvom sociálnej siete a boli im zaslané fotografie maloletej ako aj navrhnutá možnosť hovoru, odvtedy profesionálnu rodinu nekontaktovali. Dňa 05. 05. 2020 otec telefonicky kontaktoval domov detí a informoval sa o možnosti osobného stretnutia, bol informovaný o dočasnom zákaze návštev z dôvodu vírusového ochorenia COVID19. Maloletá bola od 09/2018 opätovne zaradená do zoznamu detí, ktorým sa sprostredkúva NRS formou pestúnskej starostlivosti. Na základe žiadosti žiadateľov o pestúnsku starostlivosť došlo k nadviazaniu osobného vzťahu medzi žiadateľmi a maloletou, dňa 07. 09. 2020 sa uskutočnila úvodná interakcia. Proces nadviazovania osobného vzťahu bol ukončený na žiadosť žiadateľov 10. 09. 2020 s tým, že s názorom maloletej na NRS sa bude naďalej pracovať primerane jej veku. Od 02. 10. 2020 do 31. 12. 2020 je pozastavený proces sprostredkovania NRS. Podľa dodatočnej správy domova detí z 21. 12. 2020 bolo doplnené, že rodičia maloletej M. kontaktovali domov detí telefonicky v dňoch 03. 02., 27. 02., 16. 03. a 05. 05. 2020, domov detí kontaktoval rodičov maloletej v dňoch 06. 02. a 03. 03. 2020, rodičia sa informovali o maloletú, zaujímali sa o jej zdravotný stav a plánovali osobné stretnutia. K ukončeniu sprostredkovania pestúnskej starostlivosti bolo doplnené, že maloletá náhradnú rodinnú starostlivosť odmieta, v rozhovoroch verbalizuje želanie ostať v súčasnej profesionálnej náhradnej rodine. S jej názorom sa bude naďalej pracovať primerane jej veku a rozumovej vyspelosti. Podľa Dodatku z 22. 12. 2020 bolo oznámené, že biologická matka dňa 14. 12. 2020 prostredníctvom sociálnej siete kontaktovala profesionálneho náhradného rodiča, informovala sa o maloletej a prejavila záujem o kontakt s ňou. Podľa správy z 08. 02. 2021 bolo súdu oznámené, že s maloletou bolo vykonaných niekoľko rozhovorov zameraných na jej názor na náhradnú rodinnú starostlivosť. Maloletá vzhľadom na svoj vek celkom nerozumie rozdielu medzi profesionálnou náhradnou rodinou a pestúnskou rodinou. O náhradnú rodinnú starostlivosť nemá záujem, opakuje, že sa s nikým nechce stretávať a opakovane verbalizuje želanie zostať v súčasnej profesionálnej rodine, nechce, aby sa o ňu staral niekto iný. Posledný rozhovor bol realizovaný 09. 12. 2020. Maloletá sa vyjadrila, že ani pod stromček nechce žiadne darčeky, ani hračky a jej jediným želaním je, ostať v súčasnej profesionálnej náhradnej rodine, maloletá si k členom náhradnej rodiny vytvorila silnú citovú väzbu. Matka telefonicky kontaktovala domov detí v dňoch 07. 01. a 04. 02. 2021, kedy sa informovala o maloletej a o možnosti osobného stretnutia. Bola oboznámená s aktuálnymi podmienkami osobného stretnutia vzhľadom na opatrenia z dôvodu výskytu vírusového ochorenia COVID19. Dňa 05. 02. 2021 domov detí kontaktoval matku a informoval ju o možnosti online kontaktu s maloletou formou videohovoru a navrhol jej priame kontaktovanie profesionálneho náhradného rodiča. Dňa 08. 02. domov detí kontaktoval profesionálneho náhradného rodiča, ktorý sa vyjadril, že matka sa ohľadne možnosti realizácie videohovoru doposiaľ neinformovala. V správe bolo ďalej doplnené, že s prihliadnutím na odmietavý postoj maloletej k náhradnej rodinnej starostlivosti a s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa, bolo doporučené maloletú vyradiť z prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať NRS formou pestúnskej starostlivosti. Maloletá je v súčasnej profesionálnej náhradnej rodine umiestnená od útleho veku, je v nej dobre adaptovaná, má tam vytvorené stabilné nemenné prostredie, ktoré je pre jej ďalší vývoj nevyhnutné. Dňa 04. 01. 2021 bola maloletá vyradená zo zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať NRS. S názorom maloletej sa naďalej pracuje primerane jej veku a rozumovej vyspelosti. Z dôvodu výskytu vírusového ochorenia COVID19 a pre krátkosť času od vyradenia maloletej zo zoznamu, nie je možné uviesť, či bude maloletá do tohto zoznamu opätovne zaradená.

12. Podľa správy zo šetrenia rodinných pomerov z 28. 12. 2020 bolo zistené, že rodičia spolu s maloletou dcérou R. naďalej žijú v spoločnej domácnosti v 2-izbovom byte v podnájme. Byt je primerane zariadený a udržiavaný v poriadku. Matka je nezamestnaná, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, bola na dlhodobej PN a bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa v sume 120,- € mesačne. Otec bol zamestnaný na dohodu vo firme Enwaste, s. r. o. ako triedič odpadu a rodina každý

mesiac dokladuje príjem otca pre vyplatenie dávky v hmotnej núdzi 94,-- € mesačne. V skutočnosti otec pracuje každý deň a jeho príjem je cca 600,-- € mesačne, čo však matka pri osobnej návšteve odmietla potvrdiť. Maloletá dcéra R. chodí do 1. triedy ZŠ vo Zvolene. Rodina uhradza mesačné náklady za prenájom bytu a elektrina 300,-- €, internet 10,-- €, paušál za telefón 20,-- €. V rámci šetrenia rodinných pomerov v domácnosti matka potvrdila, že sa o dcéru nezaujímalala a sama uviedla, že je škoda, že nekontaktovala domov detí, avšak nechcela ohroziť počas šírenia nákazy COVID19 zamestnancov ani maloletú M., a tiež mala obavu, aby sa nenakazila aj jej dcéra R., ktorá býva často chorá. Ďalej uviedla, že telefonický kontakt domova detí ju nenapadol, k samotnému návrhu sa v čase šetrenia vyjadriť nevedela, uviedla, že si to musí premyslieť. V rámci šetrenia nebola zistená žiadna závažná prekážka, ktorá by rodičom maloletej bránila nadviazať s dieťaťom užší osobný kontakt, prípadne telefonický kontakt. Rodičia nespolutpracujú s úradmi, ani s detským domovom, čím sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti u maloletej.

13. Podľa oznámenia ÚPSVaR Zvolen, matka nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, je poberateľkou prídavku na dieťa od 07/2013, t. času vo výške 24,95 € a dávok v hmotnej núdzi od 5/2017, t. času vo výške 121,90 €.

14. Otec je v sociálnej poisťovni evidovaný v spoločnosti Enwaste, s. r. o. na dohodu o pracovnej činnosti od 01. 01. 2020, predtým od 15. 02. do 31. 12. 2019. Podľa potvrdenia zamestnávateľa je otec na základe dohody o pracovnej činnosti zamestnaný na dobu určitú od 01. 01. do 31. 12. 2020, jeho priemerná čistá mzda je 92,40 € mesačne.

15. Podľa správy Mestského úradu Zvolen sú matka aj otec prihlásení k trvalému pobytu, na ktorom sa však dlhodobo nezdržiavajú, prechodný pobyt nahlásený nemajú, zdržiavajú sa však na adrese D., T.. Q. X.

16.1 Podľa Čl.5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16.2 Podľa § 101 ods. 1 Zákona o rodine, na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Podľa ods. 4, ak je maloleté dieťa schopné posúdiť dosah osvojenia, je potrebný aj jeho súhlas.

16.3 Podľa § 102 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

16.4 Podľa § 38 ods.1 C.m.p., ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Podľa ods. 2, názor maloletého zisťuje súd spôsobom

zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

16.5. Podľa § 139 C.m.p., súd v konaní môže vyslúchnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

17. Predmetom tohto konania je posúdenie návrhu navrhovateľa t.j. zistenie podmienok osvojiteľnosti u maloletej. Jedná sa o samostatný typ konania, kedy súd nerozhoduje o osvojení dieťaťa vo vzťahu ku konkrétnym žiadateľom, ale zisťuje, či sú splnené zákonné podmienky pre vyslovenie tzv. osvojiteľnosti dieťaťa. Osvojením vzniká právny následok a to rovnaký vzťah ako medzi biologickými rodičmi a deťmi. Jedná sa o náhradnú rodinnú výchovu maloletého dieťaťa, ktorá nastupuje vtedy, keď základný rodičovský vzťah je disfunkčný. Keďže oproti iným formám náhradnej starostlivosti sa jedná o časovú neobmedzenosť a nezachováva sa pôvodný rodičovský vzťah, zákon stanovuje prísne podmienky na osvojenie dieťaťa a jednou z týchto podmienok v zmysle § 101 ods.1 Zákona o rodine je aj súhlas rodičov s osvojením. Zákon o rodine na druhej strane upravuje podmienky, za ktorých súhlas rodičov k osvojeniu potrebný nie je. Predmetom tohto konania je teda posúdenie splnenia podmienok osvojiteľnosti, t. j. kedy nie je potrebný súhlas rodičov maloletého dieťaťa na osvojenie. Tieto podmienky vyplývajú z ustanovenia § 102 ods.1 Zákona o rodine a v tomto konkrétnom prípade navrhovateľ poukazoval na podmienku podľa § 102 ods.1 písm. a/ Zákona o rodine, kedy rodičia počas najmenej 6-tich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloletú, pričom v prejavení záujmu im nebránila závažná prekážka. V tomto prípade posledný osobný kontakt rodičov s mal. bol dňa 03. 03. 2020. Predmetom dokazovania pred súdom tak bolo splnenie podmienky, či rodičia počas najmenej 6-tich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa. Aj podľa dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu zákona zákonodarca zdôraznil skutočnosť, že formálny záujem rodiča nemožno považovať za právne relevantné prejavovanie záujmu. V zákone je príkladmo uvedené, kedy rodičia neprejavujú skutočný záujem a to tým, že dieťa nenavštevujú, neplnia si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, nevynaložia úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. V konaní mal súd preukázané, že bezprostredne po narodení dieťaťa matka dieťaťa nejavila záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. Bezprostredne po narodení dieťaťa dokonca súhlasila s osvojením maloletého dieťaťa, k tomu súd len dodáva, že hoci matka udelila vopred písomný súhlas s osvojením dieťaťa, keďže takýto písomný súhlas neudelil aj otec, ktorý neskôr uznal otcovstvo k maloletej, písomný súhlas len jedného rodiča s osvojením je v konaní bezpredmetný. Pokiaľ krátko po narodení dieťaťa bol podaný návrh na súd na vyslovenie osvojiteľnosti dieťaťa, v rámci konania sa blízka rodina matky, aj samotná matka vyjadrili tak, že po úprave najmä bytových pomerov majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, preto došlo k pozastaveniu sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti maloletej, ako aj k späťvzatiu návrhu na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej. Ďalej súd konštatuje, že podľa predložených správ až ku dňu rozhodnutia súdu bol kontakt biologickej rodiny vo vzťahu k maloletej len sporadický. V roku 2018 došlo k dobrovoľnému uznaniu otcovstva k maloletej, k čomu však došlo výslovne na podnet detského domova, čo potvrdil aj sám otec. Až do tohto okamihu rodičia neprejavili žiaden záujem vo vzťahu k maloletej o určenie otcovstva a zosúladenie právneho stavu so stavom skutočným. Rovnako nebola zistená žiadna snaha rodičov o nadviazanie užšieho kontaktu s dcérou v ústave. Podľa ďalších správ detského domova to bola najmä iniciatíva ústavu a príslušných úradov vo vzťahu k rodičom, na podnet ktorých rodičia telefonicky kontaktovali domov za účelom informácie o maloletej, prípadne sa osobne stretli s maloletou. Podľa správ k osobnému stretnutiu s maloletou došlo 20. 02. 2018, kedy tento kontakt prebehol bez väčších problémov. Posledné osobné stretnutie bolo až 03. 03. 2020. Rodičia aj pred súdom deklarovali, že za uplynulé obdobie zanedbali kontakt vo vzťahu k maloletej a ústne deklarovali záujem do budúcnosti nadviazať rodičovský vzťah s maloletou a zabezpečiť jej aj osobnú starostlivosť v rodinnom prostredí. Pod vplyvom prebiehajúceho konania, najmä matka intenzívnejšie telefonovala do detského domova, zaujímala sa o dcéru a zaujímala sa o prípadný osobný kontakt s maloletou. Tak ako doposiaľ, zrejme len pod vplyvom prebiehajúceho konania sa matka viac snaží o prejav záujmu o dcéru, z ničoho však nevyplýva, či takýto záujem je skutočný a trvácny. Obaja rodičia zhodne potvrdili, že doposiaľ si nijako neplnili vyživovaciu povinnosť k dcére. Súd konštatuje, že matke je určené minimálne výživné, ktoré je povinný plniť každý rodič bez ohľadu na jeho osobné či majetkové pomery, otcovi je určené výživné vo výške 50 €, čo pri súčasnej rodinnej situácii nie je likvidačná čiastka. Na strane rodičov tak nie sú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré si vyživovaciu povinnosť k mal. neplnia. Súd preto uzatvára, že až do rozhodnutia súdu rodičia neprejavili skutočný záujem o maloletú tak, ako predpokladá zákon.

18. V ďalšom súd zamerlal dokazovanie na skutočnosť, či rodičom v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka. Rodičia ako dôvod uvádzali jednak zdravotný stav druhého maloletého dieťaťa, kedy maloletá R. má zdravotné problémy v súvislosti s respiračným ochorením - astma a matka s ňou počas niekedy 2 aj 3 mesiacov bývala v nemocnici. K tomu súd uvádza, že do istej miery je možné akceptovať okolnosť, kedy rodič z dôvodu závažného zdravotného stavu maloletého dieťaťa nemá časový priestor intenzívnejšie sa venovať a nadväzovať kontakt s dieťaťom v ústavnom zariadení. Na druhej strane je treba povedať, že rodičia neuvádzali, že by v období od narodenia a umiestnenia maloletej v ústavnom zariadení až do rozhodnutia súdu boli sústavne, či dlhodobo nútení takto riešiť zdravotný stav druhej dcéry. Rovnako, pokiaľ aj matke pobyt v nemocnici bránil osobne kontaktovať dcéru v ústavnom zariadení, nič jej nebránilo v telefonickom kontakte, u otca takáto prekážka zistená nebola. Otec uvádzal najmä pracovnú zaneprázdnenosť, kedy v doobedňajších hodinách robil na dohodu a v poobedňajších hodinách pracoval brigádne, chodil domov cca o 17.00 hod., cez víkendy rodičom nebolo umožnené dcéru navštevovať. Aj v tomto smere možno čiastočne súhlasiť s rodičmi v tom, že počas víkendov nebolo možné maloletú v ústave navštevovať, nakoľko to neumožňovali pravidlá detského domova, čo potvrdil kolízny opatrovník. Na druhej strane prejavom skutočného záujmu rodiča nemusí byť len priamy styk rodiča s dieťaťom, ale aj iné konanie rodiča, z ktorého vyplýva, že si rodič k dieťaťu zachováva rodičovský vzťah. Rodičia neuviedli žiaden vážny dôvod, ktorý by im bránil v pravidelnom telefonickom kontakte s dieťaťom. V súčasnej dobe sú prístupné aj iné možnosti kontaktovania napr. formou sociálnej siete cez profesionálnych rodičov, čo matka v poslednom čase sporadicky využila. Rovnako rodičia nevedeli reagovať, prečo kontakt s maloletou v ústavnom zariadení nerealizovali počas prípadného voľna alebo dovolenky. Je treba povedať, že pokiaľ otec aj pracuje brigádnicky v poobedňajších hodinách, sám uviedol, že sa jedná o nepravidelnú činnosť, t.j. nejednalo sa o dlhodobý a súvislý čas. Z uvedeného vyplýva, že súd nezistil také okolnosti, ktoré by sústavne a dlhodobo v období 5-tich rokov bránili rodičom v prejavení skutočného záujmu o dcéru. Rodičia túto skutočnosť aj sami uznali pred súdom, keď potvrdili, že kontaktovanie s dcérou doposiaľ zanedbávali. Napokon, pokiaľ rodičia poukazovali na súčasnú pandemickú situáciu, k tomu súd uvádza, že táto trvá len od marca 2020, pričom súd nezistil, že by v období minimálne od uznania otcovstva až do dňa rozhodnutia súdu sa rodičia správali tak, aby nadviazali a zachovali rodičovské väzby s maloletou M., umiestnenou v ústavnom zariadení. Súd preto uzatvára, že hmotno-právnu podmienku v zmysle § 102 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine považuje za splnenú.

19. Súd v konaní o osvojiteľnosti v zmysle § 139 in fine C. m. p. skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia. Uvedené okolnosti úzko súvisia aj s pojmom záujem maloletého dieťaťa, tak ako to má na mysli čl. 5 Zákona o rodine, ktorý je považovaný za prvoradé hľadisko, na ktoré súd prihliada pri rozhodovaní vo všetkých veciach o maloletých deťoch, ktoré sa ich týkajú. Účelom osvojenia je predovšetkým vytvorenie vhodného prostredia pre priaznivý vývoj dieťaťa v prípadoch, kedy základný biologický rodičovský vzťah chýba alebo je nefunkčný. Osvojenie predstavuje najdokonalejšie nahradenie biologickej rodiny, jedná sa o náhradnú starostlivosť časovo neobmedzenú, pričom sa nezachováva pôvodný rodičovský vzťah a práva a povinnosti z neho vyplývajúce ani v minimálnom rozsahu, vzniká príbuzenský vzťah aj s príbuznými osvojiteľa. Účel osvojenia sa však sleduje nielen na strane osvojenca, ale aj na strane osvojiteľov, ktorým tento inštitút umožní uspokojenie potreby realizácie rodičovského inštinktu. Aby bol naplnený tento účel osvojenia, je potrebné, aby ani na strane dieťaťa neboli okolnosti, ktoré by vylučovali splnenie tohto účelu. Pojem okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia sú zákonne upravené v § 23 ods.2 písm. e/ zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele. Týmito okolnosťami zákon ustanovuje 1/ preukázateľný nesúhlas dieťaťa s osvojením, ak je dieťa schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť posúdiť dôsledky osvojenia, 2/ zdravotný stav dieťaťa vyžadujúci osobitnú starostlivosť poskytovanú výlučne pobytovou formou v zariadení; zdravotný stav dieťaťa sa preukazuje vyjadrením podľa osobitného predpisu, 3/ vek dieťaťa blízky veku plnoletosti. Vykonaným dokazovaním súd považuje za preukázané, že vek ani zdravotný stav maloletej nie sú prekážkou prípadného osvojenia. K zisťovaniu súhlasu dieťaťa s osvojením súd uvádza. Podľa zákonnej úpravy § 101 ods.4 Zákona o rodine, je potrebný súhlas maloletého dieťaťa na osvojenie, ak je schopné posúdiť dosah osvojenia. Hoci je pravdou, že v minulosti sa pre zisťovanie názoru dieťaťa odporúčal vek okolo 15 rokov a taký stupeň duševnej vyspelosti, kedy dieťa je schopné vytvoriť si úsudok o dosahu osvojenia, avšak z pohľadu na novochápané postavenie a práva dieťaťa v rodine a v spoločnosti je táto hranica jednoznačne prekonaná. Už oveľa mladšie dieťa je schopné pri splnení dôkladnej informačnej povinnosti pochopiť a posúdiť, čo osvojenie znamená a aké z neho vyplývajú dôsledky (viď aj komentár k § 101 Zákona o

rodine, JUDr. W. PhD.). Tak ako hmotno-právna úprava v čl. 5 písm. g/ Zákona o rodine, považuje názor dieťaťa za rozhodujúce hľadisko pri rozhodovaní o veciach, ktoré sa ho týkajú, tak aj procesné predpisy v § 38 C. m. p. ukládajú súdu prihliadať na názor maloletého účastníka konania. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletá na tento čas nie je stotožnená so zmenou výchovného prostredia, nech už sa týka akejkolvek náhradnej osobnej starostlivosti, či už formou pestúnskej starostlivosti, o to viac aj osvojenia. Je pravdou, že s názorom dieťaťa sa naďalej pracuje a názor dieťaťa do budúcnosti môže byť zmenený, avšak na tento čas je zrejme, že maloletá odmieta akékoľvek iné náhradné rodinné prostredie. Bolo by v rozpore so záujmom dieťaťa, pokiaľ by súd v tomto konaní vyslovil, že maloletá je osvojiteľná napriek tomu, že maloletá celkom jednoznačne deklaruje svoj postoj k náhradnej osobnej starostlivosti. Hoci mal. je vo veku, kedy nie celkom rozumovo chápe rozdiel medzi súčasnou formou náhradnej starostlivosti v profesionálnej rodine a inými formami náhradnej starostlivosti - pestúnska starostlivosť, príp. osvojenie, celkom jednoznačne sa vyjadruje tak, že sa s nikým nechce stretávať a opakovane verbalizuje želanie zostať v súčasnej profesionálnej rodine, nechce, aby sa o ňu staral niekto iný, ani pod stromček nechce žiadne darčeky, ani hračky a jej jediným želaním je ostať v súčasnej profesionálnej náhradnej rodine. Z uvedených vyjadrení plynie celkom jednoznačný postoj maloletej k prípadnej zmene súčasnej formy náhradnej rodinnej starostlivosti. Nerešpektovanie prania dieťaťa môže znamenať destabilizáciu a ohrozenie ďalšieho najmä psychického vývoja maloletej. Súd nezdieľa ten názor, že uvedené bude možné skúmať a vyporiadať sa s touto okolnosťou až v konaní o osvojenie, prípadne v konaní o predosvojiteľskej starostlivosti, pretože v týchto konaniach sa skúma vzťah ku konkrétnym žiadateľom o osvojenie. Súd je toho názoru, že už v konaní o osvojiteľnosti treba citlivo skúmať aj okolnosti na strane dieťaťa, ktoré môžu vylúčiť splnenie účelu osvojenia. Takou okolnosťou je určite aj prejavovaný názor dieťaťa na prípadnú zmenu súčasného prostredia, v ktorom je takmer od narodenia. Pokiaľ na strane dieťaťa nie sú splnené tieto podmienky, je bezpredmetné rozhodovať o jeho osvojiteľnosti. Okrem toho súd poukazuje aj na znenie § 23 zákona č. 305/2005, kedy orgán sociálno-právnej ochrany detí pri podaní návrhu o splnení podmienok osvojiteľnosti je povinný zisťovať sám okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia s tým, že ak tieto splnené nie sú, takýto návrh možné podať nie je. Orgán sociálno-právnej ochrany detí všetky skutočnosti, ktoré musia byť splnené pred podaním návrhu o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa, zisťuje podľa potreby, najmenej raz za 6 mesiacov. Bezodkladne po tom, čo zistí splnenie podmienok a to najneskôr v pracovný deň, ktorý nasleduje po dni, kedy tieto podmienky boli zistené, je povinný podať návrh na súd o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa. Z uvedeného vyplýva, že až po splnení všetkých týchto podmienok môže byť podaný opätovný návrh na splnenie podmienok osvojiteľnosti dieťaťa, bez splnenia všetkých týchto podmienok ani súd nemôže vysloviť osvojiteľnosť maloletého dieťaťa. Súd preto uzatvára, že v čase podania návrhu, ani v čase rozhodnutia súdu neboli splnené všetky podmienky pre vyhovieť návrhu navrhovateľa, nakoľko sú tu okolnosti na strane dieťaťa, ktoré vylučujú splnenie účelu osvojenia tak, ako je uvedené vyššie. Z uvedených dôvodov súd v súlade s ustanovením § 140 C. m. p. zastavil konanie o návrhu navrhovateľa na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej.

20. Záverom súd uvádza, že nie je vylúčené, aby zo strany rodičov nezačal proces aktívneho zblížovania s dcérou, je potrebné v tomto citlivo postupovať v súčinnosti s príslušnými orgánmi a Domovom detí. Vyžaduje to však aktívny prístup rodičov, ktorí doposiaľ uvedené zanedbávali. Vykonaným šetrením má súd preukázané, že rodičia sú schopní riadnej starostlivosti o maloletú, majú vytvorené všetky podmienky pre osobnú starostlivosť o dieťa. Pokiaľ ich záujem o osobnú starostlivosť o dcéru je úprimný, nič im nebráni, aby po nadobudnutí zodpovedajúceho rodičovského vzťahu sa ujali riadnej a osobnej starostlivosti o dcéru. Pokým nedôjde k takej forme náhradnej starostlivosti u maloletej, ktorá by toto vylučovala, nemožno rezignovať na obnovenie starostlivosti o maloletú v biologickej rodine. V súlade s čl. 7, čl. 8 Dohovoru o právach dieťaťa má dieťa právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, na zachovanie svojej totožnosti, včítane mena a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Súd a aj iné inštitúcie a orgány v záujme dieťaťa dbajú o to, aby sa tieto jeho práva naplnili a realizovali. Rovnako je nevyhnutné zdôrazniť, že právo biologických rodičov maloletého dieťaťa musí byť favorizované a v rozhodovacej činnosti súdu na to musí byť braný zreteľ. Túto skutočnosť ústavodarca vyjadril v čl. 41 ods. 1 a 4 Ústavy SR tak, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona; starostlivosť o deti a ich výchova sú právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rozhodnutie súdu o náhradnej rodinnej starostlivosti, vrátane rozhodovania súdu o osvojiteľnosti dieťaťa, by podľa názoru súdu malo vychádzať z uvedeného ústavného rámca, bez ohľadu na presvedčenie o kvalite náhradnej rodinnej starostlivosti o maloleté deti, ktorú súd nemá dôvod spochybňovať (viď aj rozhodnutie ÚS SR IV. ÚS 13/2014).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 C.s.p.).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 C.m.p.).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 C.m.p.).

Upozorňujeme Vás, že podľa § 8 písm. a/ a § 9 zákona č. 9/2021 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19, a to Zákon č. 62/2020 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/62/>> o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; n e p l y n ú od 19.01.2021 do 28.02.2021, t.j. začnú plynúť od 01.03.2021.